

خیلواکی

استقلال

www.esteglaal.net

جمعه ۲۵ سپتمبر ۲۰۲۶

تهیه، ترتیب و ترجمه: داکتر فریده نوری

افغانستان در چه موقف قرار دارد؟

دومین حکومت طالبان

نویسنده: Jean-Luc Racine

رئیس مرکز مطالعات و تحقیقات (در مرکز مطالعات، جنوب آسیا و همالیا)

و متخصص آسیای میانه

پنج سال بعد از دوباره به قدرت رسیدن، طالبان یک رژیم فوق العاده محافظه کار

را ایجاد و زنان را از زندگی اجتماعی محروم و اقلیت ها را به حاشیه راندند.

گرچه طالبان توانستند جنگ های داخلی را متوقف کنند، اما در مقابل با

با مشکلات زیادی، از جمله مجادله با فقر و ادغام امارت اسلامی در

منطقه که بسیار آهسته پیش می رود، رو به رو هستند.

در ۱۵ اگست ۲۰۲۱ بعد از داخل شدن دوباره طالبان به کابل و دوباره به قدرت رسیدن شان، رهبر

متعالی طالبان ملا هبت الله آخندزاده اعلان نمود که دولت مؤقت دیگر اعتبار ندارد و بدین ترتیب

تداوم رژیم مبتنی بر شریعت و تفسیر سختگیرانه آن می باشد و شریعت یگانه مرجع عقیدتی و عملی

امارت را نشان دهنده می باشد.

قدرت اول طالبان که از سال ۱۹۹۶ آغاز و در سال ۲۰۰۱ در اثر حملات امریکا بعد از یازده

سپتامبر ۲۰۰۱ همان سال پایان یافت. زیرا امریکا طالبان را متهم به میزبانی القاعده نمودند.

اما به قدرت رسیدن طالبان این مرتبه، چنین به نظر می رسد که ثبات رژیم تضمین شده باشد، با

وجودیکه حمایت پاکستان از رژیم طالبان در سال ۲۰۲۵ به کشمکش و منازعه آشکار تبدیل شده

است. چونکه پاکستانی ها طالبان را متهم به پناه دادن تحریک طالبان پاکستان در قلمرو افغانستان می نماید، زیرا حملات تحریک طالبان پاکستانی در خاک پاکستان از سال ۲۰۲۱ بدین سو افزایش یافته است. اما رژیم طالبان به صورت قابل توجه به اعلان ارزش ها و استقلال خود در برابر انتقاد های خارجی ادامه می دهد و خواستار به رسمیت شناختن توسط جامعه بین المللی و داشتن روابط خوب با همه کشور ها بوده و از این نقطه نظر رژیم طالبان موفق شده اند که روابط خوب با کشور های آسیای مرکزی و همچنین روسیه و چین برقرار نمایند، که از جمله پیشرفت های مثبت به حساب می رود.

امارت اسلامی: یک ایدیالوژی دوباره تأیید شده

به مجرد دوباره گرفتن کابل توسط طالبان، پس از بیست سال مبارزه با جمهوریت حامد کرزی (۲۰۰۲ - ۲۰۱۴) و سپس اشرف غنی (۲۰۱۴ - ۲۰۲۱) که توسط نیرو های بین المللی کمک و حمایت می شدند، مفهوم یا پدیده طالبان دوم هویدا شد: آیا امارت اسلامی در نسخه دوم شان به قرار امید و انتظار بعضی ناظران بازتر و معتدل تر خواهند بود؟

مذاکرات طولانی با زلمی خلیلزاد نماینده امریکا به توافقی انجامید که در ۲۹ فبروری سال ۲۰۲۰ در دوحه امضا شد. در این توافق پیش بین شده بود که نیرو های امریکایی و ناتو تا ده ماه آینده از افغانستان خارج شوند، و طالبان تعهد نمودند که هیچ نیروی تروریستی را در خاک افغانستان جای ندهند و با دیگر نیروی های سیاسی افغانستان داخل مذاکره شوند.

امریکا تحت ریاست جمهوری ترمپ تا ۲۰ جنوری ۲۰۲۱ مذاکرات را بدون مشارکت دولت اشرف غنی پیش برده بود.

چهره عبدالغنی برادر یکی از بنیاد گذاران تحریک طالبان و شخصیت کلیدی در مذاکرات با واشنگتن و مسئول دفتر طالبان در دوحه بود، و می توانست امیدوارکننده کشایش طالبان به صورت نسبی باشد.

وی در ۲۱ اگست سال ۲۰۲۱ به افغانستان بازگشت و به استناد یک منبع طالبان به خبرگزاری فرانسه، قرار بود که «تشکیل یک دولت همه جانبه» را پیگیری نماید، اما چنین اتفاقی نیفتاد.

بعد از شکل گرفتن دولت طالبان، ملا برادر باوجود مسئولیت های بزرگ، چه مدنی و چه نظامی که در گذشته داشت، فقط به عنوان معاون صدراعظم در امور اقتصادی منصوب شد، در حالیکه قدرت نه بدست وی و نه بدست صدراعظم محمد حسن آخند بود، بلکه قدرت بدست امیر هبت الله آخندزاده رهبر مذهبی که در قندهار منزوی ست، می باشد.

آخذزاده در سال ۲۰۲۲ مقدمه کتاب یا اثر عبدالحکیم حقانی که به زبان عربی و تحت عنوان «الامارت الاسلامیه و نظام ها» (امارت اسلامی و نظام حکومتی آن) منتشر شد، را نوشت.

نویسنده عبدالحکیم حقانی رئیس ستره محکمه امارت اسلامی افغانستان از سال ۲۰۲۱.

عبدالحکیم حقانی در یک مدرسه مشهور پاکستانی به رسوم دیوبندی تعلیمات خود را به پایان رسانیده است. (دیوبندی تحریکی ست که به منابع اصلی قرآن و احادیث باز میگردد):

تفکر یا ایده اصلی این رساله واقعی سیاسی این است که یک امارت اسلامی به اساس قوانینی که انسان وضع کرده باشد، نمی تواند تأسیس شود. اصول قرآن و احادیث امارت را به طرف ایجاد یک "دولت رهبری" هدایت می کند. جهاد به مفهوم تلاش و نه به منظور مبارزه مسلحانه باید ادامه یابد تا اینکه یک نظام مکمل اسلامی برقرار گردد.

بر اساس این بنیان یا قاعده عقیدتی، امارت دوم اساس ها امارت اول را تطبیق می کند اما بعضی از اعمالیکه قبلاً در امارت اولی ممنوع بود، می پذیرد، مانند تصاویر انسان و ضرورت های جدید ارتباطات.

اما هدف اصلی آن به طور کلی پاک کردن تحولات اجتماعی بی می باشد که در دو دوره ریاست جمهوری کرزی و غنی، مخصوصاً در زمینه تعلیم و حقوق زنان بوجود آمده است. این یک عقبگرایی قصدی است که "تبعیض جنسیتی" را شکل می دهد در یک کشوری که قبل از طالبان نیز یک مرد سالاری یا پدر سالاری مخصوصاً در مناطق دهات و قریه جات پشتون نشین که اکثریت طالبان نیز برخاسته از آن مناطق می باشند، وجود داشت.

تبعیض جنسی:

رژیم از «حفاظت نجابت زنان» به خود می بالد

وزارت امر بالمعروف و نهی از منکرات به مجردی تأسیس اش در ماه سپتامبر سال ۲۰۲۱، اقدامات سرکوبگرانه علیه زنان را شروع نمود.

قرار گزارشات سازمان ملل متحد، اقدامات شامل پوشیدن حجاب و حتی چادری، بیرون برآمدن از خانه به همراهی یک مرد خانواده (محرم) سفر نمودن به تنهایی، ممنوعیت از تحصیل دختران جوان، ممنوعیت دختران از پوهنتون ها، ممنوعیت کا در سازمان های غیر دولتی... می باشد.

این اقدامات که به گفته آن ها از شریعت الهام گرفته است، باعث محرومیت کشور از نیروی کار زن ها در سکتور های حیاتی، مانند معارف و صحت گردیده است.

رژیم از «حفظ پاکدامنی، شرافت و حقوق دینی زنان» افتخار دارد، و اطمینان می دهد که از این به بعد «زنان افغان در محیط مطلقاً امن جسمی و روانی زندگی می کنند.»

جامعه بین المللی این اقدامات را محکوم می کند، منجمله سازمان همکاری اسلامی؟ اما اهمیت ندارد. توضیحات وزیر تحصیلات عالی: «افغانستان یک کشور مستقل است و به خواسته های هیچ کس عمل نمی کند.»

امتناع از گشایش یا باز نمودن روابط سیاسی:

این موقف گرفتن توضیح می دهد که چرا رژیم طالبان از درخواست های مکرر یک قسمت بزرگی جامعه بین المللی، اتحادیه اروپا، سازمان همکاری شانگهای و سازمان همکاری اسلامی، امتناع می ورزد: "یک حکومت شامل" که مشخص نشده است که آیا نمایندگان اقوام مختلف افغانستان شامل دولت می باشد و یا توافق دوحه خواهد بود که در آن درج شده که «طالبان مذاکرات را با تمام طرف ها از تاریخ ۱۰ مارچ ۲۰۲۰ آغاز خواهند کرد.»

به قدرت رسیدن طالبان در سال ۲۰۲۱ با باز شدن هیچ نوع مسیر سیاسی همراه نبود، در تشکیل کابینه از ۳۳ عضو فقط ۹ نفر غیر پشتون و در ساختار عمومی قدرت طالبان که در حدود ۱۲۰۰ نفر را تشکیل می داد ۹۰ فیصد آن را قوم پشتون تشکیل می داد. بر علاوه رژیم طالبان اعلان نمود که به نظر آن ها، بعد از پنج سال، امضاء، توافق نامه دوحه اعتبار خود را از دست داده است.

برای خوب جلوه دادن در انظار عمومی، سنخگوی امارت اسلامی در شروع سال ۲۰۲۶ خاطر نشان ساخت که دولت های همه شمول در دهه های گذشته ثبات را در کشور نیاورده، بلکه باعث "جنگ ها و رنج های" مردم شدند. وی در عین حال از قانون جزای جدید که به تازگی به محاکم کشور ابلاغ شده است، تمجید نمود. که این یک گامی جدید برای سرکوب نمودن حقوق بشر است. بنابراین رژیم قصد ندارد که از پرنسپ های خود بگذرد. اما این چه نتایجی را به دنبال خواهد داشت؟ تحلیل تحولات داخلی نمی تواند کاملاً از سیاست خارجی کشور و رول خارجی جدا باشد، چه در مورد روابط اقتصادی و چه در زمینه امنیتی.

اخراج افغان ها از ایران و پاکستان و همچنان کم شدن کمک های بین المللی نیز باید مورد توجه قرار گیرد.

آیا ادعای ثبات سیاسی، به ما اجازه خروج از بحران انسانی را می دهد؟

خطابه های رسمی امارت اسلامی افغانستان واضح و روشن است: از زمان دوباره به قدرت رسیدن طالبان، در جامعه افغانستان دیگر شاهد شورش ها، درگیری ها و جنگ ها که از چندین دهه

افغانستان شاهد آن بود، نیست. اما گروه های مخالف با طالبان مانند جبهه مقاومت ملی به رهبری احمد مسعود شعله ور است "جبهه که وجود خارجی ندارد"، اگر چه آنان ادعا می کنند که چندین عملیات هم در پنجشیر و هم در دیگر ولایت علیه طالبان انجام داده اند، اما اثری از ملی بودن این حرکت به نظر نمی رسد "حرکتی وجود ندارد که ملی بودن آنرا بتوان ثابت کرد". در حالیکه فعالیت های بین المللی وی در پایتخت های کشور های غربی انعکاس منظم و مداوم دارد.

ادامه دارد....